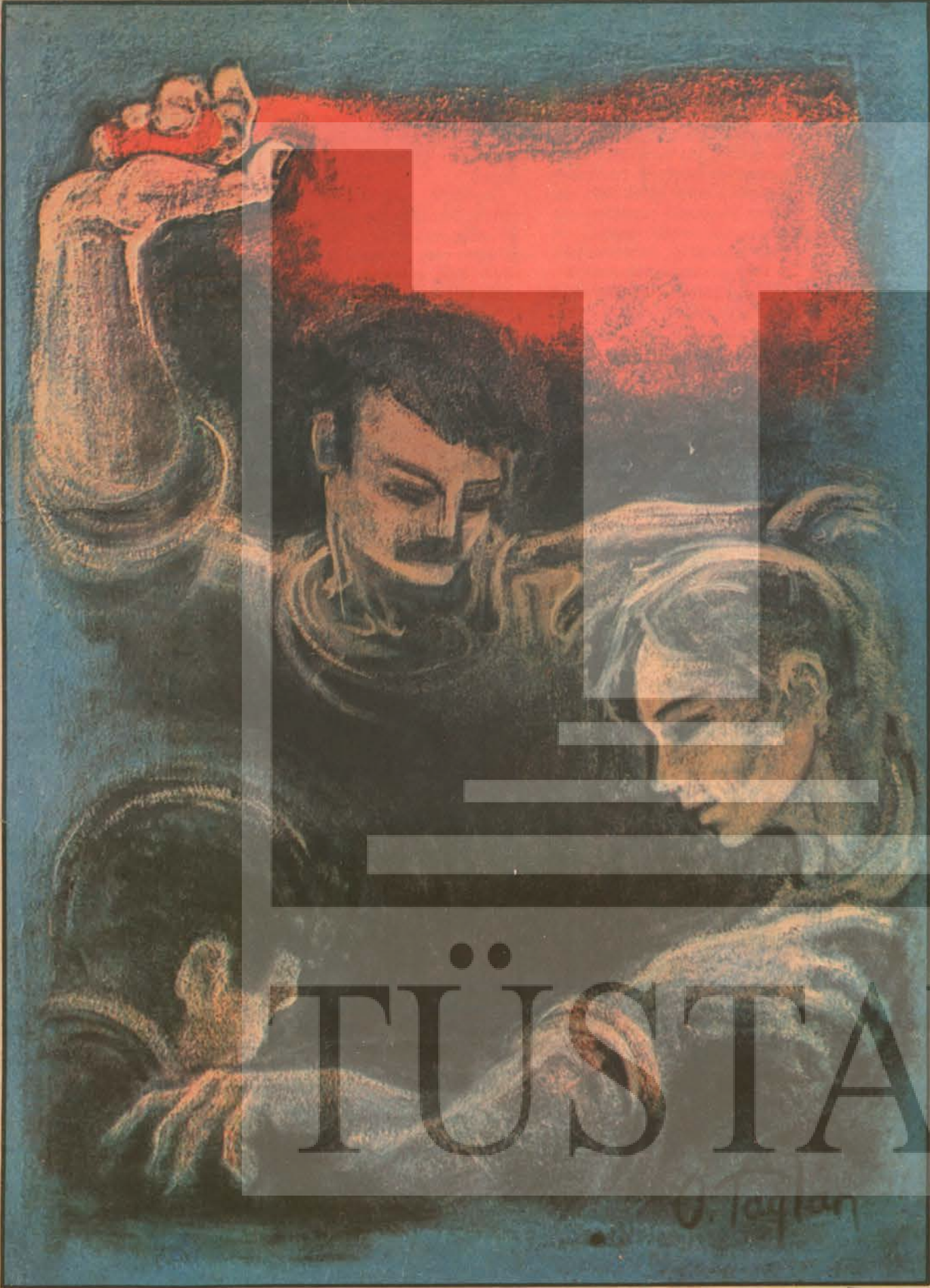

KADINLARIN eşitlik toplumsal ilerleme ve barış için SESİ

MAYIS
1978
yıl= 3
34-13

HAYDİ 1 MAYIS'A !..

Uluslararası işçi sınıfının dayanışmasının sembolü olan 1 Mayıs İşçi Bayramını bu sene daha coşkulu, daha kararlı, daha kitlesel olarak kutlayacağız. Çünkü, her 1 Mayıs'ta bütün ülkelerin işçileri, sömürüye ve zulme karşı tek bir vücut halinde birleşirler, tek bir yumruk olurlar. İşte burjuvazinin, faşizmin tek korkusu da biz emekçilerin birleşmesidir. Bu yüzden çeşitli saldırılar, katliamlar düzenlerler. Türkiye'de 51 seneden beri 1976 yılında ilk defa yüzbinlerce emekçinin katıldığı 1 Mayıs'tan etkileri tutuşan burjuvazi 1977 1 Mayıs'ını kana boğarak emekçileri yıldırma, korkutma istedi. Oysa onların zincirlerinden başka kaybedecek birşeyleri yoktur. İşçi sınıfının döktüğü kanların, çektiği acıların 1 Mayıs'larda umuda, inanca dönüştüğünü faşistlere, burjuvaziye bir kez daha ispatlayacağız. Bu nedenle, 1978 1 Mayıs'ında da DGM'yi ezen, MESS'i dize getiren işçi sınıfı tek bir yumruk halinde faşizmin tepesine inecektir. Biz emekçiler, emekçi eşleri, bacıları olarak bu yüce günde faşistlerden korkmadığımızı gösterecek, çocuklarımızla, bayraklarımızla «faşizme geçit yok» diye haykıracağız. Haydi 1 Mayıs 1978'e!

İzmir İKD Çamdibi Temsilciliğinde açılan okuma-yazma kursuna katılan Havva Süren 1978 1 Mayısına katılacağını anlatıyor. İnançını ve kararlılığını da bize gönderdiği mektupta şöyle dile getiriyor: «Biz yine geleceğiz İstanbul'a, tekrar kutlayacağız 1 Mayıs'ı, tekrar türkülerimizi söyleyeceğiz. Yaşasın 1 Mayıs.»

1 MAYIS MARŞI
GÜNLERİN BUGÜN GETİRDİĞİ
BASKI ZULÜM VE KANDIR
ANÇAK BU BÖYLE GİTMEZ
SÖMÜRÜ DEVAM ETMEZ
YEPYENİ BİR HAYAT GELİR
BİZDE VE ÜLKELERDE...

1 MAYIS, 1 MAYIS
İŞÇİNİN EMEKÇİNİN BAYRAMI
DEVİRİMİN ŞANLI YOLUNDA
İLERLEYEN HALKIN BAYRAMI...
YEPYENİ BİR GÜNEŞ DOĞAR
DAĞLARIN DORUKLARINDA
MUTLU BİR HAYAT FİLİZLENİR
KAVGANIN UFUKLARINDA
YURDUMUN MUTLU GÜNLERİ
MUTLAK GELEN GÜNDEDİR
1 MAYIS, 1 MAYIS
İŞÇİNİN EMEKÇİNİN BAYRAMI
DEVİRİMİN ŞANLI YOLUNDA
İLERLEYEN HALKIN BAYRAMI...

Tüm işçi ve emekçilerin
1 MAYIS BAYRAMINI
yürekten kutluyoruz

Malatya'da üç öğrenci Ankara'da
bir işçi öldürüldü

Türkes "Büyük yürüyüşü" başlattıklarını ilan etti
Kontr-gerilla'nın yeni bir provokasyonu.

Hamido, gelini ve iki
erunu havaya uçuruldu

FAŞİTLER DOĞ. TANILLI'YI
KONUNDA VURDU

Ecevit "Faşistler devlet
kadrolarında oba ve hücre
kurarak çalışıyorlar,"
Faşistlerin
korkunç katliamı
6 ölü, 60 yaralı

**EVLAT
ACISINA
SON**

**analar ergeç
faşist canilerden
hesap soracaktır**

16 Mart günü İstanbul Üniversitesi'nden polis denetiminde çıkan ilerici öğrenciler üzerine faşist caniler tarafından bombalı bir saldırı düzenlendi. Olay sonunda 7 evlâdımız öldü, birçoğu da ağır yaralandı. Olayla ilgili olarak görgü tanıklarıyla konuştuk.

Hukuk Fakültesi 3. sınıf öğrencisi Nüket Kaylan bize şunları anlattı:

16 Mart günü olaylar, aslında sabahleyin ilericilerin okula girmesiyle başladı. Faşistlerin ilericilere karşı gerek lâfla, gerekse yumrukla yaptıkları saldırılar karşısında, polisin faşistlere değil de ilericilere karşı tavır alması, onları iyice cüretkâr yapmıştı. Zaten polis

nehimizin ölmesini ister gibi bizi okuldan copla çıkarmıştı.

Bomba atıldığı zaman çok yakın bir yerde bulunuyordum. Bir saldırı olacağını tahmin etmek güç değildi, ama böylesi bir vahşeti düşünmemiştim. Bir arkadaşın «Bomba» diye bağırmasıyla yere yattım. Sonra da kaçtım. Ben kaçarken kurşun sesleri yerde yatan sıra arkadaşlarının seslerine karışıyordu. O görüntüyü tarif edecek kelimeleri bulmak güç.»

İsimlerini vermek istemeyen bazı öğrenciler ise gördüklerini şöyle anlattılar:

«Ben olay yerinden uzaktaydım. Sesi duyup koştuğumda olay bitmişti. Yerden oluk oluk

kan akıyordu, bu kadar kısa zaman içinde. Bir arkadaşımın karnı delik deşikti, elini çekince kan fışkınyordu. Diğerlerinden fışkıran kan, onları taşıdığımız arabanın camlarını boyamıştı.»

«Bomba sesini duyup arkadaşlarla dışarı fırladığımızda ortalık kan içindeydi. Parçalanmış kollar, bacaklar etrafa saçılmıştı. Hatta ceset ve yaralıların taşınması sırasında tek bir bacak taşıyan bir arkadaşımı gördüm.»

«Çok kötüydü. Bana bir şey olmadığını sanıyordum. 2 gün sonra bacağımda bir sızı başladı. Ayağıma bombadan bir parça girmiş. Doktorlar hemen alamıyorlar.»

8 Mayıs faşizmin uluslararası çapta yenildiği gündür

8 Mayıs 1945, dünya emperyalist güçlerinin girdiği bunalımlardan çıkmak, halkları boyunduruk altına almak ve dünyanın ilk sosyalist ülkesi SSCB'ni yeryüzünden silmek için iktidara getirdikleri faşist güçlerin başlattıkları II. Dünya Savaşı'nın son bulunduğu, kanlı faşizmin dize geldiği gündür.

Alman, İtalyan faşizmi ve Japon militarizmi, dünya barış, demokrasi ve sosyalizm güçlerinin kesin darbesiyle o gün göçürülmüştü. Faşizmin halklar üzerindeki egemenliği böylece son bulmuş oldu.

Ne var ki, emperyalizmin var olduğu dünyamızda, faşizm bazı ülkelerde kimi zaman hortlamakta ve saldırılarını yoğunlaştırmaktadır. Ancak onun hedef tuttuğu işçi sınıfı, tüm emekçiler ve demokrasi güçleri bilinçli olarak, her zaman her yerde ona karşı koymasını bilmiştir.

Erkeğiyle kadınıyla tüm halklar omuz omuza vererek faşizme bir daha geçit vermeyeceklerini kanıtlamışlardır. Faşizme karşı savaşım ancak kadınların kararlı katılımıyla başarılı olmuştur. Çocuklarına yepyeni bir dünya verebilmek için büyük fedakârlıklarda bulunmuşlardır.

8 Mayıs 1945, herkesin saygıyla anması gereken ve faşizme karşı savaşım veren halklara ışık tutan bir gün olmalıdır.

19 Mayıs ve gençliğe can güvenliği

GENÇLİK GÜNCEL SORUNLARI OLAN GENÇLİĞE CAN GÜVENLİĞİ, ÖĞRENİM ÖZGÜRLÜĞÜ SAĞLANDIĞI VE FAŞİST YUVALAR KAPATILDIĞI ZAMAN GERÇEK BAYRAMINI YAPACAKTIR.

Her sene 19 Mayıslar Gençlik ve Spor Bayramı olarak kutlanır. Oysa, stadlarda birkaç spor hareketiyle sembolize edilen gençlik bayramı, her geçen gün artan faşist saldırı ve katliamlarla öldürülen gençlerimizle tam bir tezat teşkil etmektedir. Gençlik, güncel sorunları olan gençliğe can güvenliği

sağlandığı, faşist yuvaların kapatıldığı zaman gerçek bayramını yapacaktır. Sağlam kafa sağlam vücutta bulunur atasözü belki bir gerçek ama, faşizmin en azgın olduğu günümüz Türkiye'sinde çocuklarımız bırakın sağlam vücutta, «Bir gün daha fazla yaşadık» demektedirler. Biz kadınlar da çocuklarımız için öncelikle can güvenliklerinin sağlanmasını, çocuklarımızın canını alan faşist yuvalarının kapatılmasını ve gençlik bayramının sadece bir tek gün değil, tüm gençliğe dönük kitle sporu olarak geliştirilmesini istiyoruz.

Politika

OKUYUN...
OKUTUN...

bir ekmek

bir
Politika

(İkisinden de vazgeçilmez)

BAŞYAZI

SAVAŞIMIZI GÜÇLENDİRELİM

Fabrikalarda, okullarda, mahallelerde canlı bir kaynaşma var. 1 Mayıs komisyonları kuruluyor. Komisyonlar 1 Mayıs'ların işçi ve emekçilerin birlik ve dayanışma bayramı olduğunu anlatıyorlar.

Ülkemizde kutlayacağımız 1978 1 Mayıs'ının başka önemli bir anlamı var. Etrafımıza bakıyoruz: tüm çalışan insanlar için yaşam ateşten bir gömlek. Hayat pahalılığı gitgide arttı. İşçiler ve emekçiler biraz daha insanca yaşayabilmenin kavgasını veriyorlar.

İşçiler sınıf ve kitle sendikacılığı savaşı veren, gerçekten işçiden yana sendikalarda birleşerek para babalarının patronların sömürsünü sınırlamaya çalışıyorlar. Diğer çalışanlar, memurlar, sendikalaşma hakkında yoksun olanlar bu haklarına kavuşmak için savaşırlarken diğer yandan yetersiz de olsa meslek kuruluşları, odalar ve dernekler aracılığı ile sömürüye karşı savaş veriyorlar. En kötü durumda olanlar ise köylüler. Onlar da araçların, tefecilerin, tüccarların sömürsüne karşı koyabilmek için kooperatifleşme uğraşı içinde.

Öte yandan ülkemiz emperyalist güçlerin sömürsü ve bağımlılığı altındadır. Kendi çıkarları için emperyalist güçler bizi ağır borçlar altına sokuyorlar. Sonra da bu borçları ödetmek için bizi daha da bağımlı kılan koşulları dayatıyorlar. IMF'nin istekleri doğrultusunda yapılan devalüasyon bunun son örneğidir. Devalüasyon ise hayat pahalılığını artırıyor. Zengini daha zengin, fakiri daha fakir yapıyor. Diğer yandan ülkemiz emperyalizmin saldırganlık örgütü Nato'nun içindedir. Nato, Cento'dan çıkılmadan ülkemiz savaş tehdidinden, ağır askeri harcamalardan kurtulamaz.

Emperyalistlerin beslediği yerli tekeller bir yandan aşırı kâr hırsı ile sömürülerini arttırdıkları diğer yandan da sömürülerini devam ettirebilmek için faşizmi tırmandırıyorlar. MC döneminde yüzlerce insan öldürüldü. Devrimci-İlerici insanlar canice katledildi. Yeni iktidar döneminde de saldırılar durmadı. Daha da tırmandı.

İşte 1 Mayıs 1978 işçilerin ve tüm çalışanların, köylülerin, kadınların, gençlerin ülkemizin NATO, CENTO ve ikili anlaşmalardan kurtularak bağımsızlığına kavuşması, hayat pahalılığı ve çığ gibi artan işsizliğin önlenmesi ve faşizmin tırmanışı durdurularak MHP ve Ülkü ocakları gibi faşist yuvaların dağıtılarak katliamların, saldırıların önüne geçilmesi, can güvenliğinin sağlanması istemlerini daha da yükseltecekleri yığinsal bir gösteri olacaktır.

1978 1 Mayıs'ına yine bayram şenliğiyle katılacağız.

1 Mayıs ilerici, devrimci, yurtsever güçlerin eylem birliğinin yükselişi.

1 Mayıs emperyalistlere ve faşistlere indirilen güçlü bir yumruk, 1 Mayıs bağımsızlık demokrasi ve toplumsal ilerleme savaşımında daha ileri bir adım olacaktır.

HAYDİ 1 MAYIS'A

MHP VE ÜLKÜ OCAKLARININ KAPATILMASI İÇİN BAŞLATILAN KAMPANYA SÜRÜYOR

Her gün bir ilerici yurtseverin öldürüldüğü, bir ananın gözyaşı kurumadan diğerinin başladığı, bombalı saldırıların düzenlendiği ülkemizde en güncel sorunlardan bir tanesi bu saldırıların baş sorumlularından olan MHP ve Ülkü Ocakları'nın kapatılmasıdır.

Artık sokak ortasında cumhuriyet savcılarını, ilerici öğretim üyelerini, gencecik çocukları kurşun-

layanların evlere varıncaya kadar, bombalı saldırıda bulunanların demokrasi düşmanlıkları açıkça belgelenmiştir.

Faşizmin bu hızlı tırmanışına karşı tüm ilerici-yurtsever ve demokratlar faşist yuvaların dağıtılması, MHP ve Ülkü Ocakları'nın kapatılması için bir kampanya başlattılar.

13 Demokratik kuruluşun katıldığı bu kampanyada analar, ilerici kadınlar da yerlerini aldılar.

MHP ve Ülkü Ocakları'nın ka-

MHP ve Ülkü Ocakları kapatılmalı

patılması için açılan imza kampanyasına tüm analar çağırıldı. Fabrikalarda, kuyruklarda, mahallelerde bildiriler dağıtıldı. Kahve toplantılarında kadınlar da seslerini duyurdular. Bütün duvarlar afişlerle donatıldı ve Hükümet'e MHP ve Ülkü Ocakları'nın kapatılması için bir telgraf çekildi.

Kampanya hâlâ sürüyor. Faşist yuvalar dağıtılincaya kadar da sürecektir. Bu kampanyaya katılmak her ilericinin, her yurtseverin, her anti-faşistin, her ananın görevi olacaktır.

İKD şube kongreleri yapılıyor

İSTANBUL KARTAL ŞUBESİ

Kartal Şubesi'nin genel kurulu 9 Nisan 1978 günü Maden-İş Sendikası 4. Bölge Toplantı Salonunda yapıldı. Bütün kararların oybirliğiyle alındığı genel kurul sonunda yapılan seçimlerde yeni yönetim kuruluna Yaşanur Uyanık, Züleyha Şerifoğlu, Nilüfer Esat, Yasemin Aymergen, Emel Salih, Selma Çarkçioğlu, Serap Hamarat seçildiler.

İSTANBUL ŞİŞLİ ŞUBESİ

16 Nisan 1978 tarihinde yapılan kongreye çok sayıda konuk ve delege katıldı. Kongrede söz alarak konuşan üyeler genellikle kendi bölgelerinde İKD'nin yaptığı çalışmaları ve kazanımlarını anlatarak, bundan sonraki dönemle ilgili dileklerini dile getirdiler.

Konuşmacılardan Vesile Özen özetle şunları söyledi: «Köyde toprağımız taşımız yoktu. Şehire göçtük. İşçi parasıyla çocukları zor zor okuttuk. Faşistler çocuklarımızı öldürüyorlar. Ama biz korkmuyoruz. Bana 'çocuklarının peşine takılıyorsun' diyorlar. Ama

ben çocuklarıma diyorum ki; 'Hiç korkmayın ben de sizinle beraber savaşıcağım.'»

Genel Kurul sonunda yeni yönetim kuruluna, Saadet Arıkan, Aysel Satış, Layika Doymuş, Aslı Pirhasan, Latife Tekin, Melek Nurlu, Handan Akbulut seçildiler.

İSTANBUL FATİH ŞUBESİ

9 Nisan 1978 günü Maden-İş Sendikası 1. Bölge toplantı salonunda yapılan genel kurul, konuşmaların konuşması ve gelen me-

sajların okunmasından sonra dilek ve eleştirilerle devam etti. Çok sayıda emekçi kadının katıldığı genel kurulda tüm kararlar oybirliğiyle alındı. Bir işçi üye konuşmasında okuma-yazmayı ve faşizmin tırmanışının ne olduğunu İKD'de öğrendiğini anlattı.

Yapılan seçimler sonunda yeni yönetim kurulu şu arkadaşlardan oluştu: Bilge Gömüç, Serap Karadeniz, Neşe Sökücü, Nükhet Bircan, Günfer Demirci, Nevin Hasgül, Hüsnüye Karasoy.

İKD ÇORUM ŞUBESİ

2 Nisan 1978 günü yapılan genel kurulda; Fidan Şahin, Müberra Demirel, Ayten Ayna, İnsaf Aktaş, Nezihe Özdemir, Türkân Şahin, Nurten Bakbak yönetim kuruluna seçildiler. Genel Kurul 141-142'nin kalkması, 8 Mart'ın emekçi kadınlar günü olarak tanınması, MHP ve Ülkü Ocakları'nın kapatılması, UDC'nin hayata geçirilmesi için çalışmalar yapma kararı almıştır.

KARARLAR

Her üç İstanbul şubesinin Genel Kurulları sonunda oybirliğiyle alınan kararlar özetle şöyle:

- UDKF (Uluslararası Demokratik Kadınlar Federasyonu)'na katılma konusunun Genel Merkez Genel Kuruluna götürülmesi,
- 1 Mayıs'a yığinsal katılımın sağlanması ve 1 Mayıs'ın yasalara işçi Bayramı olarak geçirilmesi,
- 141-142. maddelerin yasalarımızdan kaldırılması,
- Nötron Bombasına karşı savaşım verilmesi.

• Silahlanma harcamalarının azaltılması, tüm dünyada adil ve ka-

lıcı barışın sağlanması,

- Gündelikçi kadınlara sigorta hakkının tanınması,
- Irkçılığa ve şovenizme karşı aktif savaşım verilmesi,
- Faşist yuvaların dağıtılması,
- Analığın toplumsal bir işlev sayılması,
- UDC'nin hayata geçirilmesi yolunda kadınların aktif savaşım yürütmesi,
- NATO'dan, CENTO'dan, IMF'den çıkılması, emperyalizmin ekono-

mik, politik örgütlerinden çıkılması ve bağımsız, ulusal bir dış politikanın izlenmesi,

- Doğum öncesi ve sonrası izinlerinin birleştirilmesi,
- Adaletli bir vergi sisteminin getirilmesi,
- Kadınların Sesi Gazetesi'nin yaygınlaştırılması,
- 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'nün bayram olarak yasalara geçirilmesi ve çalışan kadınların o gün izinli sayılması ... yolunda savaşım verme kararı alınmıştır.

DİLEĞİMİZ - HASRETİMİZ - GEL 1 MAYIS 1978 DOĞ

1 mayıs 1 mayıs
ilk dileğimiz
yaşatacak seni tunç
bileğimiz

NEDEN BİR BAŞKA GÜN DEĞİL DE 1 MAYIS, ULUSLARARASI İŞÇİ SINIFININ BİRLİK-MÜCADELE DAYANIŞMA GÜNÜDÜR? VE NEDEN 1 MAYIS BAHAR VE ÇİÇEK BAYRAMI DEĞİLDİR?

1 Mayıs 1886 bütün ülkelerin işçileri için unutulmayacak bir gün olmuştur.

1886 1 Mayıs'ında Amerikan işçi sınıfı 8 saatlik işgünü için ilk defa o gün genel greve gitti. Üretim durdu. Ama azgın sermaye sınıfı bu grevi ateşe ve kana boğdu. Şikago'da 20 bin işçinin üzerine ateş açtı. Ve sonunda 4 işçi liderini hiç bir suçları olmadığı halde ve tüm ülkelerin işçilerinin şiddetle karşı koymasına rağmen idam etti.

Böylece 1 Mayıs, bütün dünya emekçilerinin, sermayenin egemenliğinden kurtuluş savaşımını bayraklaştıran, uluslararası bir dayanışma günü olarak kabul edildi. Ve 1886'dan bu yana her yıl daha da yığinsal olarak kutlanmaya devam edildi.

Ülkemizde 51 yıllık yasağı kıran işçi sınıfımız, 1976'da yarım milyon emekçiyle 1 Mayıs'ı kutladı.

Yarım yüzyıldır 1 Mayıs'ı Bahar Bayramı olarak yutturmaya çalışan parabolcular bu yığinsal ve coşkulu katılım karşısında korkuya düştüler.

Ve 1 Mayıs 1977'de 1 MAYIS ALANI'na kana boyadılar. Bu alanda 36 can verdik.

Evet, bayraklarıyla, türkülerıyla gelen bu görkemli kalabalığı sindirmek, korkutmak için faşistlerle, Maocusuyla, CIA'sıyla, Kontrgerilla'sıyla kan ve ateş kustular.

Ama boşuna 1 Mayıs 1978'de işçi sınıfımız ve emekçi halkımız yine vuracak davullara, yine haykırarak türkülerini, yine çekecek halaylarını ve kadınıyla, erkeğiyle, çocuğuyla tek bir ses, tek bir yumruk olarak haykırarak 1 Mayıs Alanı'ndan: «FAŞİZME GEÇİT YOK»

**saldırılar
kadınlarımızı
yıldırıyor**

CAHİDE GÖREN (30 Yaşında)

«Daha önceleri herkes gibi ben de 1 Mayıs'ı Bahar Bayramı olarak biliyordum ve kutliyorduk. Bizde de 1 Mayıs işçi bayramı olarak kutlanmaya başladıktan sonra gerçeği anladım. Geçen 1 Mayıs'a ilk kez eşimle birlikte katıldım. Taksim'e girerken o kalabalığın toplandığı anlarda içimde bayram sevinci vardı. Olaylar başlayınca herkeste bir panik başladı. Ortalık karıştı. Olaylar beni çok sarstı. Hatta bir daha katılıp katılmayacağım konusunda tereddüte düştüm. Fakat bu olayları çıkaranların amaçlarının bizleri sindirmek, korkutmak ve böylece 1 Mayısı yığinsal şekilde katılmamızı önlemek olduğunu ve eğer katılmazsak amaçlarına ulaşmış olacaklarını düşünerek kafamdaki tereddütü sildim. Bu 1 Mayıs'a da eşimle birlikte katılacağız.»

**İzmir'den
bir mektup**

Ben geçen yılki 1 Mayıs'a katılan Kadınlardanım. O gün çok heyecanlıydım. Yollar, meydan hep insan doluydu. Türküler söyledik, oyunlar oynadık. Ama bu güzel günü kana buladılar. Otuzdört kişiyi öldürdüler. onlarca kişiyi yaraladılar. Böylece bizleri korkutmak istediler. 1 Mayısı unutturmak istediler. Ama heresleri kursakların da kalacak. Biz yine geleceğiz İstanbul'a. Tekrar kutlayacağız 1 Mayısı. Tekrar türkülerimizi söyleyeceğiz. Yaşasın 1 Mayıs
Havva Gören

Bir TV reklamı

NELSON'UN İÇYÜZÜ

Nelson Fabrika'sı hepimizin bildiği gibi çorapları, mayoları, elbise ve çamaşırlarıyla ünlü, 600 işçinin çalıştığı bir tekstil işyeri. 460'a yakın kadın işçi çalışıyor.

Bu sayımızda bu fabrikada emekçilerin karşılaştıkları sorunlara şöyle bir bakmak istiyoruz.

460 kadın işçi çalışıyor demistik. İş kanununa göre işverenin bir kreş açması gerekiyor. Açmış da... Kreşin bulunduğu odaya bir girelim bakalım: 20'ye yakın çocuğun kaldığı ufak bir oda. Işık ve hava kapının üstündeki bir camdan sağlanıyor. Bu daracık odada çocuklar yatıyor, oynuyor, yemek yiyor, giyiniyor. Doktor, hemşire, emzirme için ayrı bir bölüm, mutfak yok. Bütün işleri bir hademe kadın görme-ye çalışıyor.

Üstelik çocukların yemekleri de fabrika tarafından veriliyor. Yasa ise et, süt, seb-

ze gibi çocuğun gelişimi için gerekli gıda maddelerini işverenin vermesini şart koştur. Televizyon reklamları için milyonlar veren patron çocuklar için süt niye versin ki? Bu iş ona bir kâr getirmeyecek ki.

Bu işsiz, gıdasız havasız kreş üstelik sadece gündüz postasında çalışanların çocuklarına bakıyor. Gece çalışanlar yine çocuk bırakacak yer arıyorlar.

Fabrikada iş güvenliği ve işçi sağlığı konuları ise daha da berbat. Fabrikada 3 ay önce imzalanan toplu sözleşme sonucu alınan zamdan yararlanan, ücretleri yükselen işçiler işten çıkartılıyorlar. Yerlerine ise düşük ücretle yeni işçiler alınıyor.

İşçi sağlığına ne derece önem verildiğini anlamak için ise ütü dairesinde olanlara bakmak yeterli: Ütü dairesinde iki kadın çalışır. Ütücülerden biri, kısa süre önce bir mide kanaması geçirir. Ve iki ay is-

tirahat alır. Bu süre içinde diğer kadın gece, gündüz, pazar demeden günde 16 saat çalışır. Patrona artık 16 saat çalışmaya gücünün yetmediğini söylediğinde, patron onu diğer arkadaşını işten çıkartmakla tehdit eder. Hasta arkadaşının atılmasına gönlü elvermeyen kadın, 2 ay boyunca 16 saat çalışır. Sonuç; o da mide kanamasından yatar hastaneye. Hastalığın sebebi açık: Fazla çalışma, buharlı ütü ve havalandırma ile ilgili hiç bir araç gerecin olmayışı. Şu anda ütü dairesi kapanma durumunda. Yani, yeni işçi alınacak ve iki kadın daha, çalışma koşullarının kötülüğü nedeniyle sağlığı bozulmuş iki kadın daha işsiz kalacak.

Televizyonda çorap reklamlarını izlerken ya da bu giysileri kullanırken bunları hatırlarsınız artık.

NEĞİMİZ e GRU

Üç adam
Üçü de kuşku lu
yarınından
Üç kadın
bir tombul
biri İstanbul
Üçüncüsü 1 Mayıs'tan beri
dul

Üç çocuk
gülüyor ikisi
Çocuksu bir neşeyle tasasız
üçüncüsü yalnız ve suskun
1 Mayıs'tan beri babasız
Ve nice adamlar
nice kadınlar
nice çocuklar
Tutuşmuş el ele yürüyorlar
üçer üçer
Birlikte haykırıyorlar
«Kara günler gelir geçer
Kara günler gelir geçer»
NETAŞ İşyeri Temsilcisi
Hikmet ERTEN

KAPI KULU DEĞİLİZ ARTIK !

Türkiye'de çok şey oldu. Köprülerin altından çok sular aktı...

İşçi sınıfımızın başını çektiği sömürüye son verme savaşımında memurlar da onurlu yerlerini alıyorlar. Alıyorlar ama ne pahasına? Sürünme, aç kalma, ocağının dağılması ve ölüm pahasına.

Maasımızın yarısından çoğu vergiye kesiliyor. Ev kirası, giyecek, yiyecek vb... ateş pahası. Çoğu işyerinde öğle yemeği verilmez, servis arabaları yok. Çalıştığımız yerler çoğunlukla ışiksiz, havasız.

Anayız... Yasalarda ve kağıt üzerinde analığa saygı, analığın korunması gereği belirtilir. Uygulama öyle mi ya? Doğum izni bile «mazeret izinleri» arasında sayılıyor. Gerek gördüklerinde analığa övgüler düzen parabolcuları, emekçi kadınların bu en kutsal, vazgeçilmez haklarını, yani analık haklarını «mazeret» sayıyorlar.

«MAZERET» İZNIYLE DÜNYAYA GETİRDİĞİMİZ YAVRULARIMIZI NASIL BÜYÜTÜYÜRÜZ?

Yine yasalarda çocukların devlet tarafından korunmasına himaye edilmesine ilişkin hükümler var. Hükümsüz hükümler.

Evde bırakacak bir büyük yoksa, çocuklarımızı bebek denecek yaşta sokağa bırakıyoruz. Daha ayın ortalarında biten maaşlarla, çocuklarımızı o çok pahalı, özel yuvalara veremeyeceğimize göre...

Hastalanır çocuklarımız; izin verilmediğinden evde hasta koyup işe gideriz. Kendimiz hastalanırsanız, rapor alamayız. Çünkü doktora gidenlerin arkasından telefon edilir, rapor alması engellenir. Hasta hasta çalışmak zorunda kalırız.

Ve çocuklarımızın sokaklarda kalmaması, kreşler, yuvalar açılması için, ekonomik, demokratik haklarımız için sesimizi yükselttiğimizde «siyaset yaptığı-

mız» gerekçesiyle baskılar artar, sürülürüz, ocağımızı dağıtırlar.

Evet bu siyaset yapmaktır. Çünkü her geçen gün öğreniyoruz ki, parabolcularına hizmet etmek, onlara kredi musluklarını sonuna kadar açmak, geleceğimizi, barışı tehlikeye düşürecek savaş - araç gereçlerine, fantomlara milyarlarca lira aktarabilmek için bizi böyle yaşamak zorunda bırakıyorlar.

GREVLİ TOPLU SÖZLEŞMELİ SENDİKA HAKKI İSTİYORUZ.

İşçi sınıfımız, sömürüyü sınırlama aracı olan grevli toplu sözleşmeli sendikalaşma hakkını hiç bir şeyi gönlünden koparak vermeyen patronlardan nasıl söke söke almışsa, biz de öyle alacağız.

Geçmiş yılların hatalarından gerekli dersleri alarak bunu ancak, «Yolumuz işçi sınıfının yoludur» belgisiyle birlikte hayata geçirebileceğimizi biliyoruz.

SERMAYEYE
KREDİ KAYNAĞI OLAN
MEYAK
KESİNTİLERİ
DERHAL
GERİ
VERİLMELİDİR

NEDEN İŞÇİ SINIFI ÖNCÜLÜĞÜNDE?

Çünkü, yığınsal kitle eylemleriyle, şanlı 1 Mayıs'larda, memurların ve tüm çalışanların grevli, toplu sözleşmeli sendikalaşma hakkını savunan işçi sınıfımız, bütün emekçilerin ve tüm ulusal demokratik güçlerin biricik öncü gücü olduğunu defalarca ispatlamıştır. Burjuvazi tarafından yaratılmaya çalışılan işçi - memur ayrımının nasıl bir kandırmaca olduğu da böylece açığa çıkmıştır.

Örgütlenmemizden bu denli korkan burjuvaziye, onun köhnemiş sömürü düzenine karşı verilen savaşta, tüm memurların birlik ve dayanışma bayrağını yükselterek katılalım.

Hazırlayan :
İKD Şişli Şubesi
Memur Komisyonu

DAYANIŞMA

Değerli İşçi Dostlar,
Değerli Maden-İş Sendikası,

15. Şubat 1978

Aylar süren grevinizde «işçi sınıfının» ne keder olduğunu bir yandan burjuvazi öğrenirken, diğer yandan da sizler: Analarınız, karılarınız, bacılarınız olarak biz kadınlar da bir kez daha gördük. Yüreğimiz kıvano, omur dolu. Nemsuzumuz, gerefimiz, emekçilik onurumuz toplumumuzun en büyük evşalarını tarafından bir kez daha bayraklaştı. Sekiz ay bu, dile kolay... Sizlerle beraber yattık grev çadırlarında, sizlerle beraber yedik yağmuru, sizlerle beraber halay çektik grev davuluyla, sizlerle beraber sıktık yunruklarımızı burjuvaziye karşı. Aramızda ki kilometreler ne ifade ederdi ki, biliyoruz ki siz ayağa kalkarsanız toplumun tüm ezilen kesim ve katmanlarının çıkarlarını da savunmak için ayağa kalkarsanız. Destek olsun dedik, omuz verelim dedik. «Az veren candan, çok veren maldan»... Ama siz bize destek oldunuz, siz bize omuz verdiniz her zaman olduğu gibi. Kırtuluşumuzun sizinle olacağını zaten biliyorduk ama her gün yeniden öğrettiniz bize. Ne diyelim daha? Grevinizde beğlerken dediğimiz gibi diyelim:

Selam olsun Türkiye İşçi Sınıfına ! Selam yaradana !
DGM yi esdik, MESSİ diye getirdik !

Doğu Karadeniz'li İlerici Kadınlar

Remiye Ural
Xerim Ökten
Sarıte Elvan
Serrin Rüben B. Çelikkaya
Süzen Anıçoğlu
Zehiye İstait
Nermin Hasanoglu
Ayşe Gürsüç
Levriye Baydar
Nihal Erding

Fatma Sahin
Nisrin Çakır
Emel Akpınar
Yükük Delican
Haruna Elçay
Hacer Erbaş
Hülya Erbaş
Senla Cavunçlu
Semiha KIR
Emine KIR
Salihna Emren
Fatma Altaylı

Senra Doğan

Nebahat Gürsoy
Nebahat Gökçelik

Yukarıda Doğu Karadenizli ilerici kadınların Maden İş sendikasına gönderdikleri bir mektubun fotokopisini görüyorsunuz. Bu sıcak satırlarda kadınlarımız, tüm emekçi kadınların işçi sınıfına olan sarsılmaz güvenlerini, dayanışma duygularını dile getiriyor ve mektubu «Selam olsun Türkiye işçi sınıfına, selam yaratana» diye bitiriyorlar.

Yorumuna gerek var mı ?

OH, NE ÂLÂ!

**Oya Peri,
süt
banyosu
yapıyor**

Her kadın, cüdsün güzelliğine dâşkündür. Her kadın, süt banyosu yapmak ister. Ama kaşı yapabiliyor? Perç. «Benim imkânım var. Neden yapmayıymı?» diyor.

SAVURGANLIK son günlerde o kadar yaygınlaştı ki, adim başında herkesin ağzından duyulmak mümkün. Savurganlığı uluşa önmek için çalışıyor görünüyoruz da, her şey eskisi, eski hamsın, sirtip gidior. İyie bunun en son örneğine geçen hafta, Oya Peri'nin evinde tank oldu. Süt dolu banyo küvetinin içine uzanan genç sarıöz, bir yandan parlı sövüyor, diğer yandan vücudunun her zerresini sütün sirtip küdretinden yararlandırıyor.

Once oldukça jeprid. He ne kadar sütün faydalı olduğunu biliyoruz da, kilosunun on yedi lira olduğunu hatırlamamızı, şaşırmanın ne kadar haklı olduğunu kanıtladı. Süt dolu küvetin içinde boylu boyunca uzanan Oya Peri, havatından öyle memnundu ki, sanki çymelerinden süt akıyordu. Banyosu bitip yanımıza geldikten sonra, düzgün ve piri piri vücudunu göstererek: «Vücudum güzelliğime ve cildimim parlaklığım sirtip beçliyorum. Hal tade bir kaç kez muhakkak süt banyosu yaparım. Her banyo dan sonra vücudum o kadar dinlenir ki, anlatamam. Süt banyosu sayesinde vumamak ve piri piri bu cildim var. Yalnız tek sorun var: Her geçen gün artan süt fiyatı! Ama sağlığım için her şeyi katlanıyorum. Ayrıca banyonun yanı sıra, süt içerek sirtip de koruyorum. Kısacası, süt bana hayat verir...»

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Filipinlerin başkenti Manila'da Türkiye'nin de katıldığı «Dünya Beslenme Kongresinde» insanlığı tehdit eden açlıkla nasıl mücadele edileceği konusu tartışılmaktadı. Kongrede, üretim ve beslenme imkânları, gittikçe artan nüfusa paralel bir gelişme göstermediği için, açlık tehlikesinin her geçen gün biraz daha ciddi bir hal aldığı ileri sürülmüştür.

DÜNYA TAHLİ REZERVLERİ ARTTIRILMALI

Kongreye katılan ülkeler açlıkla mücadeleyi hızlandırmak ve yeterli beslenmeyi frenlemek amacıyla alınacak ilk tedbirin dünya tahıl rezervlerini arttırmak olacağını söylemişlerdir.

Buna göre, gelişmiş ülkeler, acil durumlar için, uzun vadede 500 milyon ton tahıl depo etmek konusunda anlaşmışlardır.

HER YIL 15 MİLYON ÇOCUK ÖLÜYOR

Dünya Beslenme Kongresi Filipinler'de toplandı

ÖLÜME BEKLEYEN İKİ AC...

DÜNYA NÜFUSUNUN YARISI AÇLIKLA KARŞI KARŞIYA

GELİŞMİŞ ÜLKELER, ACİL DURUMLAR İÇİN 500 MİLYON TON TAHLİ DEPOLAYACAK

Kuraklık, sosyal sarsıntılar, dünya nüfusunun dörtte üçünü açlık felaketine sürüklemiştir...

BM'nin sağladığı bulamacı, milyonlarca insana ancak tek öğün olabilmektedir.

GREV

LOKAVT

27 MAYIS 1960

Ülkemizde her yıl 27 Mayıs «Hürriyet ve Anayasa Bayramı» olarak kutlanır. Yaşadığımız günlerde ise «hangi hürriyet, kimin bayramı?» diye bir soru takılıyor insanın aklına.

Bundan 18 yıl önce 1960 darbesiyle devrilen Demokrat Parti İktidarı, 1950-1960 yılları arasında, ülkemizde emperyalizmin dal budak salmasına zemin hazırlamış, kısacası iktidarda bulunduğu 10 yıl içinde işbirlikçiler ülkemizi ABD ve parabalalarına peşkeş çek-

mişlerdi.

Demokratik özgürlüklerin çoğunu sınırlayan DP iktidarı 27 Mayıs Devrimiyle düşürülmüş, yeni iktidarın hazırladığı Anayasa halk oyuna sunulurken kabul edilmişti.

1961 Anayasası, demokrasinin sınırlarını genişletiyor, kişiye bir çok olumlu hak ve özgürlükler getiriyordu. Irk, cins, dil, din farkı gözetilmeden bütün yurttaşlar eşit, felsefi düşünce, inanç, din, mezhep seçiminde özgür sayılıyor, herke-

sin iş bulması, canının korunması barınması, sağlığı, okuması devlet tarafından güvence altına alınıyordu. Ama Anayasamız bu haliyle hayata geçirilebildi mi?

Evet, Anayasamızda düşünce ve örgütlenme özgürlüğü bir hak olarak tanınmış. Ama ceza kanunlarımızda hâlâ faşist Mussolini kanunlarından aynen aktarılmış, kişiye düşünce ve örgütlenme özgürlüklerini yasaklayan 141-142 maddeler de var.

Anayasamızda tüm çalışanlara sendikalaşma, istediği sendikayı seçme ve grev yapma hakkı tanınmış ama emekçilerin en doğal hakkı grevin karşısına, yine bir başka yasa insanlık suçu lokavtı bir hak olarak tanımış.

Hakim sınıflar tarafından istenildiği gibi yorumlanan ve açık maddelerine rağmen, anayasanın bu hali bile gerici iktidarlar tarafından lüks bulunmuş, AP ve MC iktidarlarında iyice tıpanlanarak tanınmaz hale getirilmiştir.

Bu örnekleri çoğaltmak mümkün. Görülüyor ki, işçi sınıfının ve emekçi halkımızın katkısı olmadan yapılan bir hareket ya da değişiklik halkımızın yararına olamaz. Ve o ülkede demokrasiden söz edilemez.

ANA VE
ÇOCUK
SAĞLIĞI

KORUYUCU HEKİMLİK (2)

Geçen sayıdan devam ediyoruz)

İŞÇİ SAĞLIĞI KONUSUNDA KORUYUCU ÖNLEMLER NELERDİR?

İşyerlerinde sağlığa zarar verebilecek maddelerin gaz ve buharların, gürültünün ortadan kaldırılması iş kazalarını ve meslek hastalıklarını önleyici tedbirlerdendir. İşe girişte ve girdikten sonra belirli zamanlarda muayene edilerek, o işte çalışmanın işçinin sağlığına zarar verip vermediğinin saptanması gereklidir.

ÇEVRE SAĞLIĞI HİZMETİ NEDİR?

Kişi ne kadar sağlıklı olursa olsun yaşadığı konunun, oturduğu mahallenin, sağlığa zarar veren koşulları yüzünden bir süre sonra hastalanması kaçınılmazdır. Ankara'nın kirli havasının solunum yolları hastalıklarını artırması bunun örneğidir. Hava kirliliğini azaltmak, çöp-kanalizasyon hizmetleri, kolera gibi bulaşıcı hastalık mikroplarının çoğalabileceği yerlerin temizlenmesi, çevre sağlığını koruyucu yönde hizmetlerdir. Bu tür hizmetler içine, besinlerin uygun koşullarda hazırlanması, saklanması, pazar yerlerinin temizliğinin kontrolü gibi çalışmalar da girer.

ERKEN TEŞHİS VE KORUYUCU TEDAVİ NASIL OLUR?

Belirli zamanlarda mahallelerde, köylerde kitle muayenelerinin yapılması, tüberküloz, kanser gibi bazı hastalıkların erken tanınması olanağı yaratır. Böylece hastalığın başlangıç döneminde koruyucu tedaviye başlanarak ağır sonuçlar, ölümler önlenir. Aşılama çalışmalarını ile tüberküloz, kolera gibi bulaşıcı hastalıkları önlemek mümkündür.

KORUYUCU HEKİMLİK HİZMETİ KİMİN GÖREVIDİR?

Koruyucu hekimlik hizmetleri Anayasa'nın devlete yüklediği bir görevdir. Ana ve çocuk sağlığının korunması için, ana-çocuk sağlığı merkezlerinin açılması, işçi sağlığının korunması, çevre sağlığı hizmetlerinin yürütülmesi, erken teşhis muayenelerinin yapılması, parasız olarak devlet kurumlarında gerçekleştirilir, gerçekleştirilmelidir.

KİTAPLIĞIMIZDAN

SABAHATTİN ALİ sırça köşk

1906-1948 yılları arasında yaşamış, hikâyeci ve romancı olarak edebiyatımıza büyük katkıda bulunmuş yazarımız Sabahattin Âli, kendisini işçi sınıfının ve toplumun kurtuluşuna adanmış, bu uğurda ölüme kadar gitmiştir.

Burada özetini sunduğumuz Sırça Köşk hikâyesi O'nun en çok tanınan hikâyelerinden biridir.

Bir zamanlar boş gezmeyi iş yapmaktan çok seven üç arkadaş varmış. Ellerinden hiç iş gelmezmiş. Günlerden bir gün bir tepe üzerinden bir şehri seyrederek birbirinin aklına bir şey gelmiş: «Gelin benimle bu şehirde bir sırça köşk yapalım» demiş.

Bu kentte herkes çok çalışır, kendi emeği ile kazanır, kavgasız dövüşsüz yaşarlarmış. Bizim üç ahbablar geldikleri zaman şehrin pazarıymış. Başlamışlar aralarında durmadan aynı şeyi tekrarlayarak dolaşmaya, «yah bu şehrin sırça köşkü yok mu, nerede?» diye.

Halk çevrelerine toplanmış, dinlemişler, sormuşlar, aralarında karar almışlar. «Mademki bu sırça köşk denen köşkten her şehirde var neden bizde olmasın, yaptra-

lim» demişler.

Üç ahbab çavuş işe koyulmuş, halktan işçiler toplanmış, camlar gelmiş, kumlar yığılmış, duvarlar yükselmiş, faaliyet son hızla sürüyormuş. Bu arada çalışanlara yiyecek içecek yağıyor-muş. Sırça köşk çok odalı bir yer olmuş. Halktan homurtular gelmeye başlamış. «Sırça köşk lâzım anladık ama, bu kadar hazır yiyeceği ne lüzum var, her odada biri var». Üç ahbab çavuşların başı, her odada hazır yiyenlere aklınca iş bölümü yapmış. O odada hesaplara bakılır, şu odada köşke girip çıkanların defterleri tutulur, bu odada köşkün süpürge-cisi oturur. Köşktekiler bakmışlar ki iş kötüye gidiyor, ayak direyenleri köşkün bodrumuna atmışlar. Herkesin son yiyeceklerini zorla ellerinden almaya başlamışlar. Halk son koyunlarını da vermiş, vermiş ama, bıçak da kemiğe dayanmış, kızgınlık son haddini bulmuş artık. Halkın verecek bir şeyi kalmadığı için, korkacak bir şeyi de olmadığını farkedene bizim üç ahbab çavuşların elebaşısı köşkün balkonuna çıkmış «Ey millet, çok şey verdiniz ama azametli bir sırça köşke sahip oldunuz. Biz de

sizin iyiliğinizi düşünüyoruz, bugün getirdiğiniz koyunların başlarını size dağıtıyoruz» demiş.

Kelleleri alanlar bakmışlar ki beyinleri, dilleri, gözleri alınmış bunların. Sormuşlar «nedir bu kellelerin halli» diye.

Elebaşı «canım, size beyin, dil, göz ne lâzım onlar yeter» deyince canından bezmiş biri «böyle başın bana lüzumu yok» diyerek fırlatmış e-lindeki. İşte o zaman herkesin şaştığı bir şey olmuş. atılan kelle sırça köşke çarpınca, bir şangırtıdır kopmuş ve bir gedik açılmış. Halk, çok sağlam ve yıkılmaz diye bildiği köşkün bu kadar çürük olduğunu görünce, başlamış ellerindeki sırça köşke fırlatmaya.

Sonra ne mi olmuş? Bu masal kuşaktan kuşağa anlatılmış gitmiş.

Sırça köşktekilerin ve kellelerin ne olduğunu yazar Sabahattin Âli hikâyesinde kendine özgü ustalığı ile, herkesin bir ibret çıkaracağı biçimde bitiriyor. Yazar: Sabahattin Âli Yayınevi: Bilgi Yayınevi, 17 hikâye bir arada. Fiyatı: 35 TL. Adres: Tunalı Hilmi Caddesi No. 94 Kavaklıdere/ANKARA

KADINIMIZ

İKD'ye armağandır Analık duygusu ile Övünüyor kadını-mız İnsanca insan hakkını Savunuyor kadını-mız

Güven dolu bak fendine Düşme faşizmin bendine Billiçlendikçe kendine Güveniyor kadını-mız

Grup grup örgütlenip Faşizme göğüs gerip Sömürüye karşı durup Dayanıyor kadını-mız

Sözümü bitirem dur ki Hep insanız ne fark var ki Ahmet AKAR bile der ki Uyanıyor kadını-mız. Ahmet AKAR

PRATİK BİLGİLER

- Patatesin daha lezzetli olmasını ve renginin sarı kalmasını istiyorsanız suyuna bir kaşık sirke koyun.
- Yemeğiniz fazla tuzlu olursa, tencereye birkaç parça çiğ patates atın, tuzunu alacaktır.
- Lavabonuz tıkanırsa, kaynar sodalı su dökün ve biraz bekleyin. Açıldığını göreceksiniz.
- Alüminyum kaplarda biriken kirecin temizlenmesi için kabın içine yumurta kabukları koyarak kaynatın. Temizlenecektir.
- Yıkabilir renkli kumaşların solmaması için, yıkama suyuna biraz tuz katın. Renklerini koruyacaklardır.
- Çamaşırınız ütü sırasında sarardıysa, sararan kısmı nemlendirin, üstüne mısır nişastası serpin, sonra gene bir bez aracılığıyla ütü ile kurutun. Leke yok olur.
- Bir başka yol da sararan kısmı oksijenli su ile ıslatıp, ütü ile kurutmaktır.
- Mum lekelerini almak için, lekenin üzerine kurutma kağıdı koyun, kızgın ütü ile ütöleyin. Eriyen yağ lekeleri kurutma kağıdına geçecektir.

GÜNÜMÜZDE
KADINLARIN
DURUMU

N. A. Kovalski Y. P. Blinova
304 Sayfa 37.50 TL

KONUK YAYINLARI P.K. 749 Sıkkacı

Türkiye Değeri: TEMEL DAĞITIM
Divanyolu Klüpleri Cad.
No 28/7 Çarşıoğlu İst.

25 Mayıs Afrika Kurtuluş Günüdür

25 Mayıs her yıl bütün dünyada AFRIKA KURTULUŞ GÜNÜ olarak kutlanır. Bu günde barıştan, özgürlükten, demokrasiden, ulusal bağımsızlıktan ve toplumsal ilerlemeden yana olan tüm güçlerin, tüm insanların yürekleri Afrikalıların yürekleriyle bir atar. Başta sosyalist ülkeler olmak üzere ilerlemeden ve savaşız, sömürsüz bir dünyadan yana olan güçler bu günde siyah derili Afrika insanının ulusal bağımsızlık ve özgürlük mücadelesine bir kere daha omuz verirler. Biz de Türkiyeli ilerici kadınlar olarak Afrika'da dişe diş verilmekte olan savaşıma dayanışmamızı Nazım Hikmet'in şu şiiriyle dile getirmek istiyoruz :

KULAĞIMI DAYADIM YERE,
DİNLEDİM AFRIKA TOPRAĞINI
HOMURTULAR GELİYOR UGANDA'DAN, MOZAMBİK'TEN,
GÜNEY AFRIKA'DA PEMBE TABANLI AYAKLAR ÖFKEYLE
ŞAKIRDATIYOR ZİNCİRİNİ,
ANGOLA ORMANLARI YEŞİL ARSLANLAR GİBİ
BÖĞÜRÜYOR AL KAN İÇİNDE.
SON SAVAŞLARINI VERİYOR EMPERYALİZM,
AMA SİLAHLISI, ZİNDANLISI, VALİLİSİ
BAŞIMI KALDIRDIM BAKIYORUM
AFRIKA İKİ YOL KAVŞAĞINDA DURUYOR.
YOL VAR YİNE ESİRLİĞİN İNİNE GİDER DÖNE DOLAŞA,
YOL VAR GİDER BÜYÜK HÜRRIYETİN, BÜYÜK KARDEŞLİĞİN...
NERDEN, NERESİNDEN, NASIL KURMAĞA BAŞLAMAK EVİNİ
HÜRRIYETİN?

YANI DEMEK İSTEDİĞİM
HAPİSTEN ÇIKANIN HALİNE BENZİYOR HALİ TANGANİKA'NIN

yaşasın çocuklar yaşasın

İlkokul 1. sınıfta okuyan bir minik de dünyasını bize hem anlatmış, hem de çizmiş :

FUNDA TUNCER
1.sınıf

DÜNYADA ŞUNLARIN OLMASINI İSTİYORUM
Güneş-çiçekler- Ağaçlar- Denizler
LUNAPARKLAR Çocuklara göre yer
olmasını istiyorum. Evlerin büyük olma
sını istiyorum- lülelerin açmasını
istiyorum.

"Sanki var da yedirmiyorum!,"

DOSTLARDAN
MEKTUP

Sayın İKB İlgili Sistemler nevenli kağıtlarıyla Uğurluca Kardeşim'in yazdığı mektupları "Sanki var da yedirmiyorum!" başlıklı olarak Kardeşimin Dostlarından mektupları ile birlikte yayımladık. Bu mektupları ve İKB'nin Sankiyle alakalı diğer mektupları meraklı arkadaşlarımızın ilgisine imla hataları haricinde yayımladık.

... Ben bu yazıyı yazarken sizi diğer parti, dernek ve benzer kuruluş ve kişilerden daha yakın hissediyorum. Ben dar gelimli bir ev kadınıyım. Kocam Ülker Fabrikası'nda çalışıyor. Ayda 1800 TL. net alıyor. Bunun yanında yılda bir çift ayakkabı ve bir önlükten başka bir şey verilmiyor. Sadece maaş.

Önceleri işyerinde başka bir sendika varmış. Şimdi DISKE bağlı Gıda-İş Sendikası var. Bir süredir sözleşme görüşmeleri devam ediyor. Kocamın anlattığına göre patron yarısını bile vermiyormuş isteklerinin.

Patron hacı imiş, derler ya paranın ne dini ne imanı olur. Parababaları bize dini önerirler. Ama 1800 lira ile nasıl geçinilir onu demezler. 750 lira kira veriyoruz. Bodrum katta, kuyu gibi bir ev. İçeri sular sızıyor. 3 çocuğum var.

Birisi 6, birisi 5, küçüğü de 1 yaşında. 1 yaşında demezsiniz görmeniz. Gıdasızlıktan devamlı hasta 3 aylık bebe gibi cılız. Doktora götürüyoruz. «Bakımsız, bol bol yedirin, bu ne biçim analık» diyor. Sanki var da yedirmiyormuşum gibi. Hele küçük oğlum «anne tasa bir kaşık yoğurt koy üstüne su doldur, ablamla ikimiz yiyelim, yaramazlık yapmayız» demiyor mu, yüreğim eriyor.

Evimize zamanında aygaz, buzdolabı aldık. Tabi borçla. Sözleşmeden sonra öderiz dedik. Ama nerede? Alacaklılar sıkıştırıyor, yemeğe yok, borca nerde. Bazen yakıt bile alamıyorum. Çocuklar donuyor.

Neyse dertlerimle sizleri meşgul ettim. Kusura bakmayın. Sizlerin başarılarınızdan son derece ümitliyim. Sevgilerimle.

SELVİNAZ KESKİN

çocuklar
yarınlarımızdır
onları
sevelim
ve
koruyalım

çocuklar da barış istiyor

Tütüncüçlük İpraş İlkokulundan bir öğrenci nasıl bir dünyada yaşamak istediğini bize şöyle anlatmış :

«İylliklerle dolu bir dünyada yaşamak isterim. Herkes yiyeceğini, giyeceğini birbiriyle paylaşsın isterim. İnsanların barış, içinde yaşamalarını savaş olmamasını isterim. Herkesi bir görmeliyiz. Siyah ırktan veya başka ırktan diye o kişileri hor görmemeli, onların kendimiz gibi olduklarını görmeliyiz.

Dünyada Amerikanın yaptığı öldürücü silahların yapılmamasını isterim. Bu silahlar yerine daha yararlı, daha güzel şeylerin yapılmasını isterim. Bu yapılan şeylerin büyükler ve küçükler için yararlı şeyler olmasını isterim.

Yine ilkokul 1. sınıfta okuyan ve annesiyle birlikte bildiri dağıtmaya gitmiş Oya Gönen yaşadığı günü çizerek göndermiş.

OYA GÖNEN
1.sınıf

BALIKESİR ŞUBESİ

Balikesirli ilerici kadınlar Millî Eğitim Müdürü ile görüşerek 23 Nisan'da ilkokullarda bazı çocukların özel giysi ile bayrama katılmalarının engellenmesini istemişlerdir. Fiyatları 350-600 lira arasında değişen özel giysileri ancak zenginler çocuklarına alabilmekte, bu durumun ise çocuklar arasında ayrıcalık ve üzüntü yaratırken, birkaç konfeksiyoncuyu zengin etmekten başka amaç gütmeyişini, halkı lüks tüketime yönelttiğini belirtmişlerdir.

İlerici kadınların bu istemleri Millî Eğitim Müdürü'nce olumlu karşılanmış, tüm çocukların okul giysileri ile bayrama katılmaları sağlanmıştır. Balikesir'deki dokuz demokratik kuruluş ve sendika bir basın açıklaması ile kararı sevinçle karşıladıklarını, böylesi halktan yana uygulamaların yanında olacaklarını belirtmişlerdir.

Balikesir'de ilk kez bir kadın örgütünün hazırladığı geceyle kutlanan 8 Mart Dünya Kadınlar Günü halk tarafından ilgiyle izlendi.

İSKENDERUN ŞUBESİ

İSKENDERUN ŞUBEMİZ POLİS TARAFINDAN BASILDI

Baskın sırasında polisler dernekte bulunan köylü ve emekçi yaşlı İKD üyelerine hakaret etmişler, üstlerine yürümüşlerdir.

Bu davranış İKD İskenderun Şb. yöneticilerince şiddetle kınanmıştır.

Adres değişiklikleri

BAĞLI YILDIZTEPE ESKİŞEHİR ŞUBESİ'NE TEMSİLCİLİĞİNİN ADRESİ DEĞİŞTİ:

Yeni adres:
Yıldıztepe Mah. Alioğlar sokak,
No: 15

Eskişehir

OKU
OKUT
ABONE
BUL

ÇORUM ŞUBESİ

ÇORUM'DA 8 MART KUTLAMALARINA YİĞİNSAL KATILIM SAĞLANDI.

Kadın-erkek-çocuk 1000 kişiye yakın bir izleyici topluluğunun katıldığı 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'nü kutlama toplantısı Çorumlu ilerici kadınların kararlı çalışmalarının sonucu başarılı geçmiş ve ilgi toplamıştır.

çağrı

İlerici Yurtsever Gençlik Gazetesi; (UÖB) Uluslararası Öğrenciler Birliğinin yayınlamış olduğu bir çağrı ile «Uluslararası Pablo Neruda» yarışmasının ikincisinin bu yıl yapılacağını açıkladı. UÖB çağrısında, Dünya'daki tüm yaratıcı genç insanların, Küba'da 11. Dünya Gençlik ve öğrenci

Festivalinin sloganını «Anti-empyeralist dayanışma, barış ve dostluk için» yaygınlaştırarak, aktif olarak sanatsal çalışmalarıyla bu yarışmaya katılmaya çağırıldı.

Yarışmaya edebiyat, müzik, sanatsal, fotoğraf ve film alanında katılmak isteyenlerin en geç 15 Mayıs

1978 gününe kadar yapıtlarını «İLERİCI YURTSEVER GENÇLİK GAZETESİ» BAŞMUHASİP SOK. No:3 DAİ.1

ÇAĞALOĞLU-İST. adresine göndermeleri gerekmektedir.

Yarışma ile ilgili daha geniş bilgi aynı adresten alınabilir.

İZMİR ŞUBESİ

İZMİR KARABAĞLAR TEMSİLCİLİĞİ AÇILDI

İKD İzmir Şubesi Karabağlar Temsilciliğinin 2 Nisan pazar günü yapılan açılışına, Karabağlar halkı tarafından tanınan bir grup Ülkü Ocaklı faşist, taş ve sopalarla saldırmışlardır. Olay yerine gelen polis ise saldır-

ganları tutuklayacağına, açılışa gelen üyeleri tartaklamış, hatta kadınların yakalarındaki rozetleri çıkartarak vücutlarına saplamaya çalışmışlardır.

Bütün bunlara karşın temsilciliğin açılışına katılım yığinsal olmuş ve coşkulu bir toplantı yapılmıştır.

İzmir'in Karabağlar Emrez Mahallesinde ve Gültepe temsilciliğinde İKD'li doktorların katıldığı poliklinik çalışmalarında 350'ye yakın hasta muayene edildi. Bu çalışmalar düzenli aralıklarla bundan sonra da sürdürülecektir.

Resimde Gültepe'de poliklinik çalışmalarına katılan bir grup topluca görülüyor.

SAHİBİ: BERİA ONGER, SORUMLU YAZI İŞLERİ MD: BERRİN UYAR. ADRES: BABIALI CAD. TASVİRE HAN KAT 2 NO: 26 CAĞALOĞLU - İSTANBUL. FİYATI: 300 KURUŞ. ABONE FİYATI: 1 YILLIK: 36 TL. 6 AYLIK: 18 TL. YURTDIŞI 75 TL. DİZGİ: MET/ER MATBAASI, FİLM: TAB GRAFİK, BASKI: KARACA OFSET, TÜRKİYE DAĞITIMI: TEMEL DAĞITIM. SON BASKI TARİHİ: 27. NİSAN.1978

YAZIŞMA ADRESİMİZ
KADINLARIN SESİ
GAZETESİ BABIALI CAD.
TASVİRE HAN KAT:2
NO:26
CAĞALOĞLU - İSTANBUL